

www.uzumyuz.com

انجمن اکراد

شعر نولوسو

ز بسیدن پیرا ماہل کسن دوز حدن قاتکار
بح بو مسکن ما سیتی سیرا سو بوللار اغلامیر

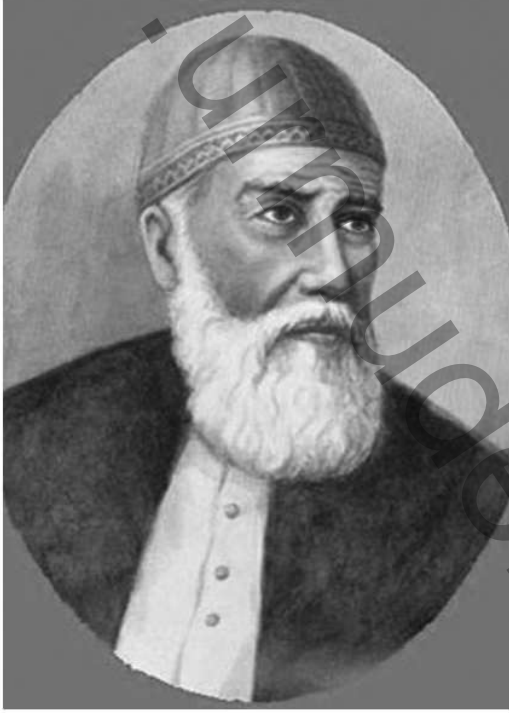
اولو تانرینین آدی ایله

شعر توپلوسو

اوسمویلیم یوردونون شعر - ادب او جاغی
هابتله دینیز درگیسینین امکداشلیغی ایله

۱۳۹۰ - قیش

فضولی

مولانا حکیم محمد بن سلیمان فضولی بیاتی ثم البغدادی، ہجری اونونجو عصرین یالنیز آذربایجان ادبیاتی یوخ بلکه بوتون عمومی تورک ادبیاتی، فارس و عرب دیللی ادبیاتلاریندا ان ادلیم تاثیر اندیجی و گورکملی شاعیری و اسلام دونیاسی نین عالیم، متفکر و فلسفه بی و دونیانین

اعجوبه شخصیتی کیمی تانینمیشدیر. فضولی نین دوغولدوغو یئرین تعیین ائتمه مناقشه سی هله بیر نتیجه یه چاتمیشدیر. اونون کربلادا، بغداددا حلب ده و حتی آذربایجاندا دوغولدوغو ادعاسینی اؤنه سورنلر واردیر. «فضولی» کلمه سی اگر «فضل» سؤزونون جمعی اولان «فضول» کلمه سیینه منسوبیت اکی «-ی» نین آرتیریلماسی ایله دوزه لیرسه؛ یوکسک لیک، اوستونلوک، معرفت، حکمت و کمالا منسوب معناسی وئرر. همین کلمه صفت حالیندا ایشله ننده، «بوش دانیشان و یئرسیز باشقالاری نین ایشلرینه دخالت ائده ن شخص» معناسینا گلیر.

مولانا حکیم محمد بن سلیمان فضولی، ہجری -۹۶۳ نجو ایلده طاعون بلاسینا توتولموش و رحلت ائتمیشدیر. فضولی رحلت ائتدیکدن سونرا، اؤز وصیتی اوزره، امام حسین(ع) مزاری یانیندا دفن ائدلمیشدیر.

منی جانندان اوسانديردي، جفادان يار اوسانمازمى؟
فلکلر ياندى آهيمدان، مراديم شمعى يانمازمى؟

قامو بيمارينه جانان دوا-ى - درد ائدر احسان
نتچون قيلماز منه درمان، منى بيمار سانمازمى؟

غمين پنهان توتارديم من، دئديلر ياره قيل روشن
دئسم، اول بيوفا بيلمم، اينانارمى، اينانمازمى؟

شب-ى - هجران يانار جانيم، تؤكر قان چشم-ى - گريانيم
اويادار خلقى افغانيم، قارا بختيم اويانمازمى؟

گول-ى - رخسارينه قارشو گؤزومدن قانلى آخار سو
حبيبيم، فصل-ى - گولدور بو، آخار سولار بولانمازمى؟

دئييلديم من سنه ماييل، سن ائتدين عقليمى زاييل
منه طعن ائيله ين غافل سنى گؤرجك اوتانمازمى؟

فوضولى رند و شيدادير، هميشه خلقه رسوادير
سورون كيم، بو نه سئودادير، بو سئودادان اوسانمازمى؟

یک دم بیا و بنشین، ای ترک روی سوسن!
می میرم از فراق، ترسه باخیب گذرسن

بسیار جان بدادم تا آمدی به دستم
کس را سخن نباشد، گر قانیمی تو کرسن

ای معدن لطافت، وی حسن گنجت آفت
سرها فدای راهت، آوردان کی سن کچرسن

تو حاکمی و سلطان، ما جمله بنده فرمان
امروز روز لطف است، گر الیمی توتارسن

از عشق تو فضولی بسیار زار بگرید
اکنون چه چاره سازم، من آغلارام گولرسن

غم عشق

جان وئرمه غم عشقه کی عشق آفت جاناندير
عشق آفت جان اولدوغو مشهور جهاناندير

سود ايسته مه سوداي غم عشقيده هرگز
کيم حاصل سوداي غم عشق زياناندير

هر ابروي خم، قتلينه بير خنجر خونريز
هر زولف سيه، قصدينه بير افعي ايلاندير

ياخشي گورونور صورت مهوشلرين آما
ياخشي نظر ائتديکده، سرانجامي ياماندير

عشق ايچره عذاب اولدوغون اوندان بيليرم کي
هر کيمسه کي عاشيقدير، ايشي آه و فغاناندير

ياد ائتمه قارا گوزلولرين مردم چشمين
مردم دئييب آلدانما کيم، ايچديکلري قاندير

گر دئرسه فضولي کي : «گوزل لرده وفا وار»
آلدانما کي، شاعير سوزو البته يالاندير

آیینیم منیم

سجده دیر هر یثرده بیر بت گورسم آیینیم منیم
خواه کافر، خواه مومن توت، بو دور دینیم منیم

باغبان، شمشاد و نسرينين منه عرض ائتمه کیم
اول قد و رخسار دیر شمشاد و نسرينیم منیم

خاک در گاهین نظر دن سورمه، ای سیلاب اشک
قیلما ضایع سرمه-ی چشم جهان بینیم منیم

اشک موجی گز دیرر هر یان تن خاشاکیمی
ممکن اولماز اشک تحریک ایله تسکینیم منیم

چاره اومدوم لعل شیرینین دن اشک تلخیمه
تلخ گفتار ایله آلدین جان شیرینیم منیم

منده ساکن اولدو درد عشق، مجنونندان کئچیب
اوندان آرتیق دیر مگر عشق ایچره تمکینیم منیم

ای «فضولی» هر یئن طعن ائیلر اولدو حالیمه
بو یئر اهل ملامت ایچره تحسینیم منیم

نه قدر قيندا ياتيپ پاس آتاجاق خنجرىمىز؟
پالتار آلتىندا زره تىك قالاچاق جۇوهرىمىز؟

آخى صحرا-ى - قيامتده كى، بيتمىر لاله
اوردا بىل، اولماياچاقدير داها درد-ى - سرىمىز

زهره عاجىزدى دۇنه اوردوموزون دۇرسىنه
جانىن مقصدى اوغروندا وئىر لىشكرىمىز

قانادى يانمىش او پروانه يه دۇندوم يئنى دن
آلىشىپ ياندى ائل اوغروندا كۇنول دفترىمىز

گۇرمه دىم بىر كسى كى، آغلایا اوز حالىمىزا
اۇزگه نىن بختى اوچون دۇور ائلىير اخترىمىز

دوشمن هر صحبتىمىزدن نئجه ده كام گۇتورور
باشسىزىق شام كىمى، مجلسده هانى رهبرىمىز؟

آرزوموز غملى اور كده دولانىپ آها دۇنور
شاه داماردان اود آلىپ سانكى يانير مجمرىمىز

آغلایاق، يادا گولك، بىردى بىزىمچىن، صایب
گۇى لرىن شىشه سىنى سىندىراجاق اللرىمىز

نه ايميش

اي خوش اول مست كه بيلمز غم عالم نه ايميش
نه چكر عالم اوچون غم نه بيلير غم نه ايميش

بير پري سلسله عشقينه دوشدوم ناگه
شيمدي بيلديم سبب خلقت آدم نه ايميش

واعظ اوصاف جهنم دئير اي اهل ورع
وار اونون مجلسينه بيلكي جهنم نه ايميش

اوخي كو كسيمدن اوتوب قالميش ايميش پيكانين
آه بيلديم سبب آه دمام نه ايميش

اي فضولي مزه-ي ساقی و صهبا بيلدين
توبه قيل تا بيله سن زرق و ريا هم نه ايميش

قىلدى زولفون تىك پىرىشان حالىمى خالىن سىنىن
بىر گون، اى بىدرد، سورمازسان : «نه دىر حالىن سىنىن؟»

گىتىدى باشىندان، كۆنول، اول سرو قىدىن سايه سى
آغلا كىم، ايدبارە تىدىل اولدو اىقبالىن سىنىن

زىنت اوچون جىسم دىوارىندا ائتمزدىك يئرىن
چكىمه سه ىدى عشق جان لوچىنده تمثالىن سىنىن

تىز چكىمىسن جفا تىغىن منى اولدورمه يه
اولدورر آخىر منى بىر گون بو اهمالىن سىنىن

غرق-ى - خوناب-ى - جگر قىلمىش گۆزوم مردملرىن
آرزو-ى - خال-ى - مشكىن و رخ-ى - آلىن سىنىن

دامگاه-ى - عشقىدن توت بىر كنار، اى مرغ-ى - دىل
سىنمادان سنگ-ى - ملامتدن پرو بالىن سىنىن

سايوش چوخدان، فضولى خاك-ى - پايىن ياسلانير
بودور اوممىد ايله كى، بىر گون اولا پامالىن سىنىن

سلطانیدیر

اول پریوش کیم ملاحت ملکینین سلطانیدیر
حکم اونون حکمودور فرمان اونون فرمانیدیر

سوردی مجنون نوبتین ایندی منم رسوای عشق
دوغرو دئرلر هر زمان بیر عاشقین دورانیدیر

لحظه لحظه کؤنلوم اودوندان شرلردیر چیخان
قطره قطره گؤز تۆکن سانمیش سرشکیم قانیدیر

چاکلر جسمیمده تیغ عشقیدن عیب ائتمه یوز
کیم جنون گلزارینین بونلار گلی خندانیدیر

ای فضولی اولدو کیم رحم ائده یار افغانینا؟
آغلا زار آنجاق کیم زار آغلاماق امکانیدیر

حیران‌دیر سنه

ای ملک سیما کی سندن اوژگه حیران‌دیر سنه
حق بیلیر انسان دئمز هر کیم که انسان‌دیر سنه

وئرمه ین جانین سنه بیلمز حیات جاویدان
زنده و جاوید اونا دئرلر کی قربان‌دیر سنه

عالمی پروانه شمع جمالین قیلدی عشق
جان عالمسن ، فدا هر لحظه مین جان‌دیر سنه

عاشیقه شوقینله جان وئرمک ایکن مشکل دئیل
چون مسیحی وقتسن جان وئرمک آسان‌دیر سنه

چیخسا یاریم گئجه لر اغیار طعنیدن ساقین
سن مهی اوج ملاححت سن بو نقصان‌دیر سنه

پادشاهیم ظلم ائدیب عاشق سنه ظالم دئمیش
خوبرو لردن یامان گلمز بو بهتان‌دیر سنه

ای فضولی خوبرو لردن تغافل‌دیر یامان
گر جفا هم گلسه اونلاردان بیر احسان‌دیر سنه

دده کاتیب

«اینجی لی صدف» کیتابیندا «ده ده کاتیب» اؤزونو بئله تانیتدیریر:

آدیم «عبدالرحمن» شهرتیم «طیار» آتام «جعفر طیار»، مین اوچ یوز دؤرد (۱۳۰۴) گونش ایلی تاریخینده باتی آذربایجانین مرکزی اولان اورمونون، انزل ماحالی نین قولونجو کندینده آنادان اولموشام. اوزاماندان منیم چالیشمام اکینچیلیک و باغدارلیق اولموشدور. بوگونه قدر بو یوللاردان اؤزومون و عائله مین کئچینمه سین قازانیب، تأمین ائتمیشم. بوگونکو دایر اولان مدرسه لرده اوخوما میشام. آنجاق اوولدن دین عالمترینین خیدمتینده اولوب شرعی درس لری عرب دیلینده لازیم اولان قاعیده لری اوخویوب و آلاهیین گوجو ایله ایلاهییات عئلمینه قدر گئتمیشم و ایندی ده عرب، فارس، کورد، آذربایجان تورکجه سی و استانبول تورکجه سین گؤزلجه بیلیرم. اون بیر اوغول و یئدی قیزی وار. اوغلانلاریمین بیرسی تورکیه ده، بیرسی آمریکادا، بیرسی استرالیادا، اوچو کانادادا اوخوماغا و تحصیلاتا مشغول دورلار. قالانلاری اورمو شهرینده و قولونجو کندینده چالیشیرلار. مین اوچ یوز بیرمی دوققوز (۱۳۲۹) گونش ایلی تاریخینده شعر اوخوماغا باشلامیشام. بو سببه گوره کی منیم اساس سویوم تورک دیلی و اوغوز نسلیندن دیر غالب شعرلریمی (قوشمالاریمی) آذربایجان تورکجه سینده اوخوموشام. آرا - سیرا استانبول تورکجه سی ده آرایا گل میشدیر.

دده کاتیب

«اینجی لی صدف» کیتابیندا «ده ده کاتیب» اؤزونو بئله تانیتدیریر:

آدیم «عبدالرحمن» شهرتیم «طیار» آتام «جعفر طیار»، مین اوچ یوز دؤرد (۱۳۰۴) گونش ایلی تاریخینده باتی آذربایجانین مرکزی اولان اورمونون، انزل ماحالی نین قولونجو کندینده آنادان اولموشام. اوزاماندان منیم چالیشمام اکیئچیلیک و باغدارلیق اولموشدور. بوگونه قدر بو یوللاردان اؤزومون و عائيله مین کئچینمه سین قازانیب، تأمین ائتمیشم. بوگونکو دایر اولان مدرسه لرده اوخوما میشام. آنجاق اوولدن دین عالمترینین خیدمتینده اولوب شرعی درس لری عرب دیلینده لازیم اولان قاعیده لری اوخویوب و آلاھین گوجو ایله ایلاھییات عئلمینه قدر گئتمیشم و ایندی ده عرب، فارس، کورد، آذربایجان تورکجه سی و استانبول تورکجه سین گؤزلجه بیلیرم. اون بیر اوغول و یئدی قیزی وار. اوغلانلاریمین بیرسی تورکیه ده، بیرسی آمریکادا، بیرسی استرالیادا، اوچو کانادادا اوخوماغا و تحصیلاتا مشغول دورلار. قالانلاری اورمو شهرینده و قولونجو کندینده چالیشیرلار. مین اوچ یوز بیرمی دوققوز (۱۳۲۹) گونش ایلی تاریخینده شعر اوخوماغا باشلامیشام. بو سببه گؤره کی منیم اساس سویوم تورک دیلی و اوغوز نسلیندن دیر غالب شعرلریمی (قوشمالاریمی) آذربایجان تورکجه سینده اوخوموشام. آرا - سیرا استانبول تورکجه سی ده آرایا گل میشدیر.

وطنه دوغرو

قادر آلاھ هر نه آخیر نفسده
 اوزونو دؤنده رر وطنه دوغرو
 بولبول چهچه وورار باغلی قفسده
 اوزونو دؤنده رر وطنه دوغرو

حسرت عاشق درد-ی - دلین آچاندا
 آزغین مارال داغدان داغا قاچاندا
 کؤچمن قوشلار قاناد چالیب اوچاندا
 اوزونو دؤنده رر وطنه دوغرو

یئرلی قارغا قاریلدا ییب گولنده
 غریب ترلان باغرین باشین بؤلنده
 غریب شاهلار تخت اوستونده اؤلنده
 اوزونو دؤنده رر وطنه دوغرو

دده کاتب عؤمرون گونو باتاندا
 قوهوم - قارداش، ائل ، داشیمی آتاندا
 غریب آسلان یاتاغیندا یاتاندا
 اوزونو دؤنده رر وطنه دوغرو

يالان دونيا

چوخ اويونلار سنه يارار
يالان دونيا دئييل ميسن؟
دون بوشاليب بو گون تکرار
دولان دونيا دئييل ميسن؟

ده يير مانسان اينسانلارا
قييارسان دادلي جانلارا
اجل بومباسين خانلارا
چالان دونيا دئييل ميسن؟

آتش اوجاغين قوراندا
آجيق تکمه سين ووراندا
قهرمانلاری يوراندا
گولن دونيا دئييل ميسن؟

دده کاتيپين سسينه
چولقالادين غم سينه سينه
سوندا اولوم قفسينه
سالان دونيا دئييل ميسن؟

منه نئیلر؟

حکمت عالمیندن دۆرد سۆز اؤیرندیم
 آرتیق درده ده یمز سۆز منه نئیلر؟
 بیردن باشلامیشام بیرده دورموشام
 یئتمیش، سکسن، دوخسان، یوز منه نئیلر؟

حیاتدا چارپاشیق یوللار کئچمیشم
 اول آختارمیشام اوول سئچمیشم
 عشقین آتشینه یانیب پیشمیشم
 اود اودو یانديرماز کۆز منه نئیلر؟

باطیل بئش گۆن اوینار دوشر ائردن
 حقیقت شمشیری دؤشمز کسردن
 یارادان سالماسین منی نظردن
 قوی باخسین بد نظرگۆز منه نئیلر؟

دده کاتب الهام آلاز اوزاقدان
 یولداش اولمام من قورخارام قورخاقدان
 درباری لر قورخار توزدان، تورپاقدان
 اکینچی اوغلو یام توز منه نئیلر؟

خبرين وارمى؟

گئجه-گوندوز خلقه ايراد ائدنلر
هئچ اؤزون اؤزوندىن خبرين وارمى؟
قونشونون گؤزونده قىلى گؤرنلر
بىر باخ اؤز گؤزوندىن خبرين وارمى؟
مؤمن قارداش هئچ بىلىرسن نئدىرسن؟
ايشين بودور خالقين عيبين گودورسن
بئش قدمده دؤردون ايرى گئدىرسن
بىر دؤن باخ ايزىندن خبرين وارمى؟
حرام مالدان فاخر لباس گئىرسن
اغيز سيلمك نه دىر؟! مردار يئىرسن
اشيغين سازينا حرام دئىرسن
اؤز ساختا سازىندان خبرين وارمى؟
دده كاتيب سنده بىر بىل حسابين
دوز عملين آزدىر چوخدور خرابين
قورخ او گوندىن اوخوناجاق كىتابين
دئدىين سؤزوندىن خبرين وارمى؟

بیزیم دئییل...

قادر آلاه بو نه شور دور زاماندا
 باخچا بیزیمکی دیر گول بیزیم دئییل
 سن بؤلن بؤلگولر قبول اولمادی
 پتک بیزیمکی دیر گول بیزیم دئییل

باهار چاغی گؤی گئیننیر صحرالار
 ذوقا گلیب دالغا وورار دریالار
 یاغمور یاغار یاشیل لانار دریالار
 یایلا بیزیمکی دیر ائل بیزیم دئییل

قوردا یول وئردیلر خایین چوبانلار
 خارا یولداش اولدو ناشی باغبانلار
 اود آلیب معدن لر آلیشدی کانلار
 معدن بیزیمکی دیر لعل بیزیم دئییل

نه طوفان دیر نه غوغادیر نه دومان
 آتش آلیب خرمنیمیز یان ها یان
 ده ده کاتیب دیلین ساخلا ، دور ، دایان
 اورک بیزیمکی دیر دیل بیزیم دئییل...

اوستاد شهریار

محمد حسین بهجت (شهریار) (۱۲۸۵ - ۱۳۶۷)، ایرانی مشهور شاعیری، آذربایجان تورکجه سینده و فارس دیلینده بؤیوک اثرلر یاراتمیشدیر. شهریار ۱۳۶۷ گونش ایلده وفات ائتدی و اوز وصیتینه گؤره تبریزین مقبره الشعرا مزارلیغیندا دفن اولدو. اونون وفات گونو ایران دا میلی شعر گونو آدلانمیشدیر. شهریار ۱۲۸۵ گونش ایلینده تبریزده آنادان اولدو آتاسی حاج میر آقا خشگنابی تبریز ده وکالت ایشینه باخیردی.

شهریارین آناسی ۱۳۳۱ ایلده وفات ائدیر. اونون وفاتی شهریارا آغیر بیر حوزون و غم یارادیر. آنادان آیریلماغی، عینی وطن دن، دیل دن، مدنیت و کولتوروندن بیرجه سؤزده کؤتوکدن قیریلماق گؤرور. الی و آیاغی هر یئردن اوزولوب، اؤزونو یئر-گؤی آراسیندا آغیر بیر بوشلوқта گؤرور. بئله بیر دوشونجه لر اونو اؤزونه گتیریر. نچه ایل غفلت یوخوسوندان آیریلانلار کیمی بیر ایلدن آرتیق هئچ نه یازیب و دئمه ییر. بیر ایلدن سونرا تهرانین پاییزلی بیر گئجه سینده آناسینی یوخودا گؤرور و اوندان حلال لیق ایسته ییر. همین گئجه شهریار حیدربابا پوئماسینین ایلك بولومون اصیل بیر عاشیق لارین قوشما وزنینده و اصیل بیر تورک دیلینده یارادیر. ائل قوجاغینا دؤنموش بیر سورگون کیمی، شهریار بو ایللرده تبریزه دؤنور و اؤزو دئمیشکن: یئنی بیر حیاتی ساعاتین ضربه لر بیله باشلاییر. (تبریزین بلدییه ساعاتی ضربه لر). آنجاق اؤز وطنینده یازیب و یارادان شاعیر و یازیچی دا هئچ آز دئلمیش! اونلار سهند کیمی باشینی بولودلاردان آیرماییب و هر آن اوجا باش ایله و آچیق آلن ایله وطن قایغیسینا قالیب و اؤز آنا دیل لری کئشییینده دایانمیش لار. شهریار بو سیرایا قوشولماقتا ایتیردی کؤکونو تاپیر و حیدر بابانین ایکینجی حیصه سینی تبریزده یازیر (۱۳۳۲).

بو شاه اثر شهریار دوغروسو ائلینه بیر شهریار ائدیر و آنا دیلینین معجزه سی بوردا گؤرونور. حیدربابا اثری مینلر کس واسطه سی ایله ازبکلیر، اوخونور، اونلار دیگر دیله چئوریلیر، نومایشه یازیلیر و آذربایجان تورکجه سینده بیر دؤنوم نقطه سی کیمی یئر آلیر. بو تاریخدن سونرا شهریارین یازدیغی تورکجه شعرلر بیر یئریندن گؤزل و معنالی دیر. بو، شهریارین روحونون آلدیغی صیقلی گوستریر تا نهایت اونو دوغولدوغو گون کیمی اصیل بیر آذربایجانلی گؤروروک.

بہجت آباد خاطرہ سی

اولدوز سایاراق گۆزلہ میشم ہر گنجہ یاری
 گنج گلمہ دہ دیر یار یئنه اولموش گنجہ یاری
 گۆزلر آسیلی یوخ نہ قارالتی نہ دہ بیر سس
 باتمیش قولانغیم گۆرنہ دۆشورمکدہ دی داری
 بیر قوش آییغام! سویلہ یہ رک گاہدان اییلدر
 گاہدان اونودا یئل دئیہ لای-لای ہوش آپاری
 یاتمیش هامی بیر آلاہ او یاقدیر داہا بیر من
 مندن آشاغی کیمسہ یوخ اوندان دا یوخاری
 قورخوم بودی یار گلمہ یہ بیردن یاریلا صوبح
 باغیریم یاریلار صوبحوم آچیلما سنی تاری!
 دان اولدوزی ایستر چیخا گۆز یالواری چیخما
 او چیخماسادا اولدوزومون یوخدو چیخاری
 گلمز تانیرام بختیمی ایندی آغارار صوبح
 قاش بۆیلہ آغار دیقجا داہا باش دا آغاری
 عشقین کی قراریندا وفا اولمایا جاقمیش
 بیلیم کی طبیعت نییہ قویموش بو قراری؟
 سانکی خوروزون سون بانی خنجردی سوخولدو
 سینمدہ اورک وارسا کسب قیردی داماری
 ریشخندایلہ قیرجاندی سحر سۆیلہ دی : دورما
 جان قورخوسو وار عشقین اوتوزدون بو قماری
 اولدوم قرہ گون آیریلالی او ساری تئلدن
 بونجا قرہ گونلردی ائدن رنگیمی ساری
 گۆز یاشلاری ہر یتردن آخارسا منی توشلار
 دریایا باخار بللی دی چایلارین آخاری
 از بس منی یاپراق کیمی ہیجرانلا سارالیدیپ
 باخسان اوزونہ سانکی قیزیل گولدی قیزاری
 محراب شفقده اؤزومؤ سجدہ دہ گۆردوم
 قان ایچرہ غمیم یوخ اوزوم اولسون سنہ ساری
 عشقی واریدی شہریارین گوللی-چیچکلی
 افسوس قارا یئل اسدی خزان اولدو بہاری

دونیا نه یالان تاپماجادیر؟

ایل کئچدی، باهار اولدو، خبر یوخ گولوموزدن
گول آچمادی، قووزانمادی سس بولبولوموزدن
بایرام گونوموز، یاسلی گوروشلرله کئچر کن
شادلیق نه اوماق بیز آییمیزدان ایلیمیزدن
تقویم آلابیلمم اله، گوردوم منه تقویم،
«گوزداغ» دی کی تقویمی ده گئتدی ایلیمیزدن
تقویمی اولاردان دی کی، یاددان چیخابیلمز
یاددان نئجه چیخسین، آدی دوشمور دیلیمیزدن
ائل ایچره، باشی بیرئره گاهدان او بیغاردی
اوگئتدی، بیغینجاق دا بیغیشدی ائلیمیزدن
یولداش سپه لندی، ائله بیل سام یئلی اسدی
سرسام دی قالان بیزلره، بوسام یئلیمیزدن
دنیا نه یامان تاپماجا دیرباش چیخاران یوخ
بیزباش تاپاق آنجاق، بوقوبول - منقلمیزدن
تقویمی کیمی دوز کیشی؟ هیهات تاپیلماز
بیر شمع ایدی کی، کوچدو بیزیم محفیلیمیزدن
اوچ نازلی بالا، همسر ایله قالدیلا - باشسیز
یانساق دا اود ال چکمه یه جکدیر کولوموزدن
بیر کافیه اوندان باجاری یادگار اولسون
باش یولمادا، بیرتئلدی قالان کاکیلیمیزدن
ائل بیرده دئسین: «سئل سارانی قاپدی قاجیرتدی»
آغلاشدی بولودلاردا بو داشقین سئلیمیزدن
بیر مزرعه دیر شهریارین عؤمرو، نه حاصل
سئل، قویمورو بیرچؤپده قالا حاصیلیمیزدن

ائوده بير ايل آه چكرم خبر يوخ
 ائودن چيخام من اويانا يار گلير
 تاي توشلاريم چؤله چيخار گون چيخار
 من چيخاندا ياغيش گنده قار گلير
 يازيق گؤزوم آجليغا دؤز داريخما
 بوگون - صاباح باهار گلير بار گلير
 بيزه گله گلمه يه بير كال اييده
 قونشوموزا هئيووا گلير نار گلير
 خان ائوينه شئر گلر قويروق بولار
 بيزيم ائوه كور ايت گلير هار گلير
 خلقه قوناق گلر گؤزو سورمه لي
 بيزيم ائودن كور گئتمه ميش كار گلير
 كنده بيزي دؤيللر بير هاوار يوخ
 بيز بير كلمه حق دانيشساق جار گلير
 عشقين دوشوب ياديمه گؤزلر داشار
 باهار دا سئلر اتلانير چاپلار گلير
 چوخ شاعيرين طبعي دونار بوز كيمين
 شهريارين شعري ده قاينار گلير

قافقازلی قارداشلار ایله گؤروش

ای صفاسین اونودمایان قافقاز

گلمیشم ذوق آلام مرامیندان

غیرتی جوشقون اولمایان نه بیلیر

کی نه لر چکمیشم فراقیندان

اوخوروق بیز سیزین ترانه لری

یادگار عمرلردن ایلردن

باکینین سؤز-سؤیو حیکایه لری

دوشمز ایلر دو یونجا دیلردن

سازیمین غملی سیملرینده منیم

باکی نین باشقا بیر ترانه سی وار

سینه مین دار خرابه سینده درین

بو جواهرلرین خزانه سی وار

سن کیمی قارداش اوز قارینداشینی

آتمایب اؤزگه کیمسه توتما یا جاق

قوجا تبریز ده یوزمین ایل کئچسه

باکی قارداشلارین اونوتما یا جاق

گلمیشیک دوغما یوردوموز باکیا

قوی بو تاریخده افتخار اولسون

شهریار دانا بو افقرده

بو سینیق نغمه یادگار اولسون

اذن وئر توی گئجه سی من ده سنه دایه گلیم
ال قاتاندا سنه مشاطه تماشایه گلیم
سن بو مهتاب گئجه سی سئیره چیخان بیر سرو اول
اذن وئر من ده دالینجا سورونوب سایه گلیم
منه ده باخدین او شهلا گوزوله من قارا گون
جراتیم اولمادی بیر کلمه تمنایه گلیم
من جهنمده ده باش یاسدیغا قویسام سنیله
هئج آیلمام کی دوروب جنت ماویه گلیم
ننه قارنیندا دا سنله اکیز اولسایدیم اگر
ایسته مزدیم دوغولوب بیر ده بو دونیایه گلیم
سن یاتیب جنتی رویاده گورنده گئجه لر
من ده جننده قوش اوللام کی او رویایه گلیم
قیتلیق ایلرر یاغیشی تک قورویوب گوز یاشیمیز
کوی عشقینده گرک بیرده مصلایه گلیم
سن ده صحرایه مارال لار کیمی بیر چیخ نولی کی
منده بیر صیده چیخانلار کیمی صحرایه گلیم
آللاهیندان سن اگر قورخماییب اولسان ترسا
قورخورام منده دونوب دین مسیحایه گلیم
شیخ صنعان کیمی دونقوز اوتاریب ایلررجه
سنی بیر گورمک ایچون معبد ترسایه گلیم
یوخ صنم! آنلامادیم، آنلامادیم حاشا من
بوراخیم مسجدیمی سنله کلیسایه گلیم!
گل چیخاق طور تجلایه سن اول جلوه طور
منده موسی کیمی اول طوره تجلایه گلیم
شیردیر شهریارین شعری الینده شمشیر
کیم دئیر من بئله بیر شیریله دعویه گلیم!؟

نسیمی

عماد الدین نسیمی نین آنادان دوغولدوغو یئر و ایل بللی دئییل، بؤیوک بیر احتمالا گۆره ۱۳۶۹ میلادیده شیروان اطرافیندا شاماخیدا دوغولموشدور . سید علی نسیمی تحصیلاتین شاماخی دا آلمیش، درون علم لرینی، دینلرین تاریخینی، منطق، حکمت، فقه، عروض، قافیه، ریاضیات و نجوم اؤیرنمیش اونونجو عصرده بغداددا دارا چکیلمیشدیر . حلاج منصور حسینی نین صوفی گوروشلرینی تبلیغ ائدن نسیمی ایلک شعرلرینی «حسینی»، «سید» و «سید حسینی» تخلصو ایله یازمیشدیر . نسیمی اؤز تخلصونو، اوستادی «نعیمی» نین تخلصو ایله اویغونلاشدیرماق اوچون «نعیمی» ایله هماهنگ سسلنن «نسیمی» تخلصونو قبول ائتمیشدیر.

نسیمی نین اؤلومو باره سینده بئله یازیرلار : حلبده شاعیرین سئویملی شاگردلریندن بیری اونون «حق بین نظری باید تا روی مرا بیند / چشمی که بود خودبین کی روی خدا بیند»

بیتی ایله باشلاتان شعرینی اوخویورموش.

- بو غزل کیمیندیر؟

- « منیم شعریمدیر» - دئییه جاواب وئیریر.

بونا گۆره ده جوانین اؤلومونه حکم وئریب، بوغازیندان آسماق ایسته بیرلر، بو زمان نسیمی اؤزونو اورایا چاتدیراراق بئله دئییر :

- شعر منیم دیر. او گنج منیم خاطریم اوچون غزلی اؤزونه اسناد وئرمیشدیر.

گنجی بوراخیب نسیمی نی توتوب و دریسینی سویولماسینا حکم وئیرلر. شاعیر دریسی سویولاندا چوخلو قان ایتیر دییندن رنگی سارالیر.

-«رنگین نه اوچون سارالیر؟» - دئییه نسیمی دن سوروشورلار.

نسیمی بئله جاواب وئیریر :

- من ابدیت افق لرینده دوغان عشق گونشیم، گونش باتاندا رنگی سارالیر.

بئله لیک له نسیمی ۱۴۱۷ - نجی ایلده حلبده فاجعه لی شکیلده اؤلدورولدو. اونون قبری بو گون حلبده زیارتگاهدیر.

مرحبا، خوش گلدین، ای روح روانیم، مرحبا
ای شکر لب یارشیرین لامکانیم، مرحبا

چون لبین جام جم اولدو نفخه روح القدس
ای جمیلیم، ای جمالیم، بحر و کانیم، مرحبا

کؤنلومه هئچ سندن آیری نسنه لاییق گؤرمه دیم
صورتیم، عقلیم، عقولیم، جسم و جانیم، مرحبا

ای ملک صورتلی دلبر، جان فدادیر یولونا
چون دئدین لحمک لحمی، قانه قانیم، مرحبا

گلدی یاربیم ناز ایله، سوردی، نسیمی، نئجه سن؟
مرحبا، خوش گلدین، ای روح روانیم، مرحبا

ای مسلمانانار بو گون اول یار پنهان آریلییر
 آغلاماییم نئیله ییم، چون گووده دن جان آریلییر

ای صنم هیجران الیندن ناله-ی زار ائیله رم
 گوژلریمدن سانه سن دریای عمان آریلییر

اول سبیدن دیر کی من بیمار و رنجور اولموشام
 خسته کونلوم مرهمی شول درده درمان آریلییر

رنگ چهرم زرد اولوبدور قامتیم همچو هلال
 اول گونش اوزلو حبیبیم لاله خندان آریلییر

طاقتیم، صبریم توکندی، یارسیز من نئیله رم
 عقلیمی شیدا قیلان اول چشم فتان آریلییر

محشر یوم الحساب قوپدو قیامت باشیما
 یعنی ای یوسف صفتلی پیر کنعان آریلییر

ای جگر سوز نار فرقتدن، نسیمی، چاره نه
 هر کیمه نحن قسمنا چون ازلدن آریلییر

سیغمازام

منده سیغار ایکی جهان من بو جهانہ سیغمازام
گوهر لامکان منم کون و مکانہ سیغمازام

عرشیلہ فرش و کاف و نون منده بولوندو جوملہ چون
کس سؤزونو اوزاتما کیم شرح و بیانہ سیغمازام

کون و مکان دیر آیتیم ذاتہ گئدر بدایتیم
سن بو نشانلا بیل منی بیل کی نشانہ سیغمازام

کیمسہ گمان و ظن ایله اولمادی حق ایله بیلش
حقی بیلن بیلیر کی من ظن و گمانہ سیغمازام

صورتہ باخ و معنی صورتہ ایچینده تانی کیم
جسمیلہ جان منم ولی جسمیلہ جانہ سیغمازام

هم صدفم هم اینجییم حشر و صراط اسنجییم
بونجا قماش و رختیلہ من بو دکانہ سیغمازام

گنج نہان منم من اوش ، عین عیان منم من اوش
گوهر کان منم من اوش ، بحرہ و کانہ سیغمازام

گرچه محیط اعظمم آدیم آدامدیر آدمم
طوریله کن فکان منم من بو مکانه سیغمازام

جانیه هم جهان منم دهریله هم زمان منم
گور بو لطیفه یی کی من دهر و زمانه سیغمازام

انجم ایله فلک منم وحی ایله هم ملک منم
چک دیلینی واپسم اول من بو لسانه سیغمازام

ذره منم گونش منم چاریله پنج و شش منم
صورتی گور بیان ایله چونکو بیانه سیغمازام

ناره یانان شجر منم چرخه چیخان حجر منم
گور بو اونون زبانه سین من بو زبانه سیغمازام

شمس منم قمر منم شهد منم شکر منم
روح و روان باغیشلارام روح و روانه سیغمازام

تیر منم کمان منم پیر منم جوان منم
دولتی جاودان منم آینه دانه سیغمازام

گرچه بو گون نسیمی یم هاشمی یم قریشی یم
بوندان اولودور آیتیم آیته شانہ سیغمازام

سنسيز يئدييم هر نه يئسم درديله قاندير
گل گيل دوداغين شربتينه جانيمي قاندير

اي سرو روان باشيمه لطف ائيله قدم باس
گور کيم نئجه عينيمدن ايکي چشمه رواندير

وصلين دييله رم جان و جهان اولماسا غم يوخ
عاشيقلرينه وصل رخون جان و جهاندير

اي خرجه گئين يول ووروجو زاهد سالوس
شرکيندن آرين خرجه ني گل وحدته ياندير

زولفونله رخون هر نئجه کيم مصحفه باخديم
گوردوم کي اونون سوره لري نور و دخاندير

يالانچي مونافيقدير اونون ايماني يوخدور
اي غافيل اويان کونلونو غفلتدن اوياندير

اي عاشقه کافير دئين ايمانه گل اوتان
کافير دئمه عاشقره نئچون کي يالاندير

عشقينده نسيمي اولالي خلقه ملامت
مشهور جهان اولدو و عالمده عياندير

دردینه عاشقترین درمانی یوخ
 زرقي چوخ زاهدترین ایمانی یوخ
 تن لری واردیر و لیکن جانی یوخ
 عهدینه ثابت دئییل ایلقاری یوخ

ای گونش اوزلو، جمالین فتنه دیر
 نون و عین و میم و دالین فتنه دیر
 ای بت گلچهره، آنین فتنه دیر
 غمزه جادو زلف و خالین فتنه دیر

بی وفا دنیادان اوساندی کؤنول
 یوخ دئدی، دنیانی یوخ ساندی کؤنول
 دوشدو عشقین اودونا یاندی کؤنول
 وحدتین قند آبینا قاندی کؤنول

ای اۆزوندن بی خبر غافل، اویان
 حقه گل کیم، حق دئییل باطل، اویان
 اولما فانی عالمه مایل اویان
 معرفتدن نسنه قیل حاصل اویان

جان فدا، جانلار فدا انفاسینا
 سجده لر قیلدیم قد و بالاسینا
 دوشدو عالم، حق سۆزون غوغاسینا
 جاهل ایرمز فضل حق یکتاسینا

ای ساچین دۆرونده مستور آفتاب
 وی اوزون عالمده مشهور آفتاب
 اوتانیر حسنوندن، ای حوری، آفتاب
 سندن اولدو مست و مخمور آفتاب

ای یاناغین طور سینا وی خطین وحی قدیم
اول تجلی دن چو بولدو حقه یول موسی کلیم

استواده ظاهر اولدو حق علی العرش استوا
منتها در منتها در منتها وجه الکریم

احمد مختار گوردو چونکو حقی اول گنجه
خط و خالیندیر بیانی گور بو جنات نعیم

جمله اشیا زوج ایمیش سن سن چو یکتا لم یزل
گور یقین معنی بودور هذا صراط المستقیم

ربنا اتمم لنا سینده بولوندو نورنا
کی بو حوسنو کیم دیریلدیر در زمان عظم رمیم

جمله اشیا ناطق اولدو فضل حقدن لایموت
وجه ایمیش باقی سرای جاودان عرش عظیم

ای نسیمی سجده قیل شول دلبرین دیدارینه
کیم کی ساجد اولمادی اولدو آدی دیو رجیم

جمالین پرتو نور خدادیر
یولوندا عاشقین جانی فدادیر

لب لعلین مصفا شربتیندن
بو مجروح کؤنلومه جانا دوادیر

یاخیلدیم عشقینه مانند مجنون
کی خالین عینیمه گیتی نمادیر

نئجه فرهادوش کؤنلوم آلیبسان
کی شیرین تک جمالین دلربادیر

نسیمی جان فدا قیلدی نگاره
دمادم عشقیله ایشی صفادیر

علی - آقا واحد:

علی آقا اسکندراوف ۱۸۹۵ اینجی ایلده ماساچیر کندینده (باکو اطرافیندا) آنادان اولموشدور. علی آقا کند اوشاغیدیر، او نچه ایل درس اوخویاندان سونرا مکتبی بوراخیب باکی شهرینده آل-وئرہ باخیب یا دا نجارلیق ائدیرمیش.

علی آقا واحد، ایلک دؤنه اولدوقدا، شعرلری نین بیرین « اقبال باکو » قزئتینده چاپا یئتیردی، سونرا آیری هفته لیکلر و هابئله باشقا روزنامه لر اونون شعرلرین یایماغا کؤنول وئردیلر.

«واحد» جاوان چاغلاریندا « زولفیہ » آدیندا بیر قیزا عاشیق اولموشدور، آما او قیز، ائلین سئوگیلی شاعیرین تک قویدو.

واحد، بو سینماقدان سونرا یاشاییشی عشقده آیری جور گؤردؤکده، تک لیک عالمینده شعر یازماغا داها آرتیق اؤزگتیردی. اودور کی دئییر:

دیندیرمه دی ای دل! سنی، جانان عجب اولدی!

ائتدین نه قدر ناله و افغان عجب اولدی!

یؤز دفعه دئدیم وصل تمناسینه دوشمه!

یاندیردی سنی محنت هجران، عجب اولدی!

علی آقا واحد، ۱۹۶۵ میلادی ایلینده، یئتمیش یاشین

کئچیرتدیکده، باکی شهرینده دونیادان گؤز یومدی.

آذربایجان گۆزلی!

گۆزلیم، گۆزلیرینین صحبتی هر یاندا اولور
بو ملاحظتی باخیشلار قوزو جئیراندا اولور

بیر علاج ائت منه، ایستکلی طبیبیم سنسن
عاشیقین چاره سی اؤز سئودییی جاناندا اولور

بولبول ایستر گولو، طوطی شکری، منده سنی
عشق سئوداسی بو اوچ عاشیق-ی نالاندا اولور

نه طبیعت گؤروب عؤمرونده، نه دنیا یئتیریب
او گؤزلر کی، بیزیم آذربایجاندا اولور

گول اگر بولبولو اینجینتسه، وفاسیز دئمه بین
قیزلارین تقصیری اولماز، گوناہ اوغلاندا اولور

بو گؤزل لیک کی، سنین وار، گۆزلیم، انصافا
نه ملکده، نه پریده، نه بیر انساندا اولور

مبتلا کؤنلومه بیلیم، نه اولوب، هر گون ایتیر
آختاریرکن یئنه اول زولف-ی پریشاندا اولور

واحدین بللی دئییل مسکینی پروانه کیمی
گاه شمعہ دولانیب، گاهی گولوستاندا اولور

آذربایجان اوخوسون!

اوخو، ای بولبول-ی شیدا، گول-ی خندان اوخوسون
گؤرسون اؤز عاشیقینی، شور ایله جانان اوخوسون
بو گؤزل لهجه نیله عالمه گؤستر اؤزونو
اؤزگه نی قویما موغاماتینا داستان اوخوسون
وطنین بولبول-ی شیدالارینی شورا گتیر
اوخو بیر نغمه، بوتون آذربایجان اوخوسون
موسیقی صنعتینی آذربایجان یارادیب
قوی بو تاریخی حقیقتلری تهران اوخوسون
لحن-ی داوودی بیزیم خالقیمیز ایجاد ائله ییب
بؤیله ایجادی گرک یاخشی غزلخوان اوخوسون
قاراباغ دیر بیزیم اؤز اولکه میزین شیرازی
اؤز موغاماتینی لازیمدی هر انسان اوخوسون
عصرلره یاشاسین موسیقی خادم لریمیز
قوی ائشیتسین بو سؤزو مصطفی پایان، اوخوسون
تبریزین نغمه سینی خلق یاراتمیش، واحد
قوی دئسین فیکریمه احسن بوتون عرفان اوخوسون

بیزیم یئرده دیر!

آی عاشیق صحبت آچ گولدن، چیچکدن
چمنلر زینتی بیزیم یئرده دیر
بولبوللر ذوق آلیر گوللریمیزدن
باهارین لذتی بیزیم یئرده دیر

چال اوخو شوريله چوبان باياتی
سازیندا تعریفله بو شن حایاتی
عطرلی گوللری، باغی، باغاتی
گۆزلیک خلقتی بیزیم یئرده دیر

اٹلیمدن، آرخامدان غم اوزاقلاشیر
ذوقوموز، نئشه میز حدیندن آشیر
خالقیمیز فرحله گولوب دانیشیر
اینسان سعادتی بیزیم یئرده دیر

سازین، کمانچانین، قارمانین، تارین
اوخویوب چالانین، گولون، باهارین
ادیبین، شاعیرین، هر صنعت کارین
ان بؤیوک قیمتی بیزیم یئرده دیر

نه تاریخ لرده وار، نه باشقا یئرده
چوخ اوشاقلی قادین وارمی بیر ائلده
ائلده آلا تحسین، حورمت هر ایلده
آنالیق حورمتی بیزیم یئرده دیر

فاشيستين ظولمونه دونيالار باخير
آنالار باغرينا سونگولر تاخير
كۆرپه اوشاقلارى يانديريب ياخير
بالا محبتى بيزيم يئرده دير

نوروز بايراميندان آلدیق الهامى
شادليقلا كئچيرديك بو شن بايرامى
وطن اوشاقلارى سئوينير هامى
ائلرين قدرتى بيزيم يئرده دير

بیر چوخ بايراملارى گۆردوکسه اگر
باهار بايراميميز هامسینا ده ير
بو خوش گونو گۆرن سئوينمز مگر
كۆنولر بهجتي بيزيم يئرده دير

سپلینسین دونیادان بوش هنگامه لر
سسلسین دیلرده جوشسون نغمه لر
یازسین بو ائلره تبریک نامه لر
دونیا لار جنتی بیزیم یئرده دير

دئدیم - دئدی!

- دئدیم : « ای غنچه دهن، کۆنلومو قان ائيله ميسن »
 دئدی : « بيجا يئرہ عشقيمدہ فغان ائيله ميسن »
 دئدیم : « انصاف ائله، اينجيتمه منى عاشيقيئم »
 دئدی : « گئت، سيرريمى دونيايا عيان ائيله ميسن »
 دئدیم : « آغلانما منى سرو بويون شوقوندا »
 دئدی : « گۆز ياشيني بيهوده روان ائيله ميسن »
 دئدیم : « آخير، گۆزليم، باغ و باھاريم سنسن »
 دئدی : « سن عۆمرونو حسرتله خزان ائيله ميسن »
 دئدیم : « آز چکمه ميشم گۆز لرینين حسرتيني »
 دئدی : « اؤز کۆنلونو يئرسيز نيگران ائيله ميسن »
 دئدیم : « عشقينده اسيرم، منه بس خيري ندير؟ »
 دئدی : « اوولده بو سئودادا زيان ائيله ميسن »
 دئدیم : « عشق آتشي نئيلر منه، قورخان دئييلم »
 دئدی : « بيچاره، يانارسان نه گمان ائيله ميسن؟ »
 دئدیم : « ای گول، من ازلدن ده گۆزل عاشيقييم »
 دئدی : « سن روحونو عشق ايله جاوان ائيله ميسن »
 دئدیم : « هرگون سرى کويوندا دولانماقدير ايشيم »
 دئدی : « واحد، نه گۆزل يئرده مکان ائيله ميسن »

گولسون منه!

آخیر آغاتدین منی، بیگانه لر گولسون منه
شمع تک یاخدین منی، پروانه لر گولسون منه

منده یالواررام گۆزوم یاشیپله پیر-ی میکده
ائیله مست ائتسین منی، مستانه لر گولسون منه

پرتو-ی خورشید-ی رویون جام-ی مئی ایچره گۆروب
آغلارام، قوی دۆره ده پیمانہ لر گولسون منه

قورخورام، سیرر-ی دهانین می ایچیب فاش ائیله یم
مست اولام کیم، عارف-ی میخانه لر گولسون منه

باغلا اول زنجیر-ی زولفونله من-ی سرگشته نی
قویما کیم، صحرانشین دیوانه لر گولسون منه

لیلی وش زولفوندن آیری ایسته رم ، مجنون اولام
قوی ائشیتسین بو سۆزو، فرزانه لر گولسون منه

پیخا بیلمزدی، فلک اولسایدی، پیخدی هیجر-ی یار
واحدم، قوی ساکین-ی ویرانه لر گولسون منه

عجب گۆزلىرى وارا!

هر كسىن دهرده سن تك، گۆزلىم، دلبرى وار
خوش اونون حالينا، دونيادا نه درد-ى سرى وار

قورخورام، نازيله چوخ باخما، يامان گۆز چوخدور
هر گۆرن سؤيله بير حسرتله : « عجب گۆزلىرى وارا! »

دوشون اۆز قدريني آلماتمايا بيگانه سنى
اللى يئردن، گۆزلىم ، گۆزلىنه مشترى وار

گۆزلىن بير يانا، كيپريكلىنه حئيرانام
كى، دلير باغرىمى هر دم ، ائله بير نئشترى وار

بير دؤنوب باخماق ايله عالمى زنجيره سالىر
او قارا زولفونون، اى مه ، نه يامان شاكرى وار

بؤيله بير دام-ى بلادان نئجه قورتارماق اولور
گۆزلىن تك، گۆزلىم ، ساچلارلىن رهبرى وار

وصله يئتجك نه اوچون سىرلىنى اغيارا دئدين؟
ايندى، واحد ، سنى دىنديرمه سه جانان ، يئرى وارا!

وطن ماھنیسی!

دومانلی داغلارین باشیندا دوردوم
دوماندان اۆزومه بیر خیمه قوردوم
کئچدی خیالیمدان او گۆزل یوردوم
دومانلار باشیمدا، دومان گۆروندو

گمیمیز سوخوما چاتان چاغیندا
حددتلی دالغالار یاتان چاغیندا
گونشین افقدا باتان چاغیندا
ساحیللر قارشیمدان عمان گۆروندو

قارا دنیز کیمی عشقیمله جوشدوم
خولیاالر ایچینده سانکی بی هوشدوم
وطن آرزوسيله نغمه لر قوشدوم
طوفانلار گۆزومه داستان گۆروندو

دونیاالر جذب ائدن بو خوش منظره
شوقومو آرتیردی گۆزل خزره
چارپدیقجا وطنیم، ائلیم نظره
طبیعت ده منه حیران گۆروندو

دئییرلر، بولبوله چمن یاخشی دیر
انسانا لاله زار وطن یاخشی دیر
واحد، سورما وطن نندن یاخشی دیر
آدی گلجک کۆنلوم خندان گۆروندو

وطنه!

اورپیمنده او قدر سئوگی واریمدیر وطنه
نئجه کی بولبول-ی شیدا اولور عاشیق چمنه

ایندی فرهاد گرکدیر من اولایدیم بو گونون
چون کی من عاشیقم هر خسرو-ی شیرین سخنه

گر زلیخاده وفا اولسایدی عالمده
جورلار قیلمازیدی یوسف-ی گول پیرهنه

قان اولور لاله کیمی عشقیده عاشق قلبی
هر باخان لحظه ده بیر دلبر-ی غنچه دهنه

ای کؤنول قان اولاسان عشقه منی سن سالدین
سندن اولدی، او پری چهره جفا قیلدی منه

تکی، ای گول، سنه فخر ائيله کی عاشیق من اولوم
یوخسا اسکیلمه رم هر دلبر-ی نازک بدنه

نولا واحد آزاجیق ساکت اولا مجلسیمیز
شور دستگاهینی بیز خواهش ائدک تارزنه

گئجه لر

توت الیمدن بو همان الدی فراقیندا سنی
یادیمما سالماق همان باشا چالاردیم گئجه لر
حسن-ی رخسارینی رویاده چکردیم قلمه
قلبیمی قاب ائيله ییب قابا سالاردیم گئجه لر
بونا خاطیر کی آدین دوشمه یه اغیار الینه

گؤزلرین یادیمما دوشدوکجه اسردی بدنیم
سینه می دیرناق آتاردیم پارالاردیم گئجه لر
تابلو اوستونده چکردیم سنی مین زحمتیله
بیر باخیب اوستونه تئز رنگی جالاردیم گئجه لر
ایندی ده گئتمه لیسن گئت دئمیرم من ده گلیم
قاللام اول حالدا کی اولده قالاردیم گئجه لر
مکتب عشقیده مجنون ایله من با هم ایدیک